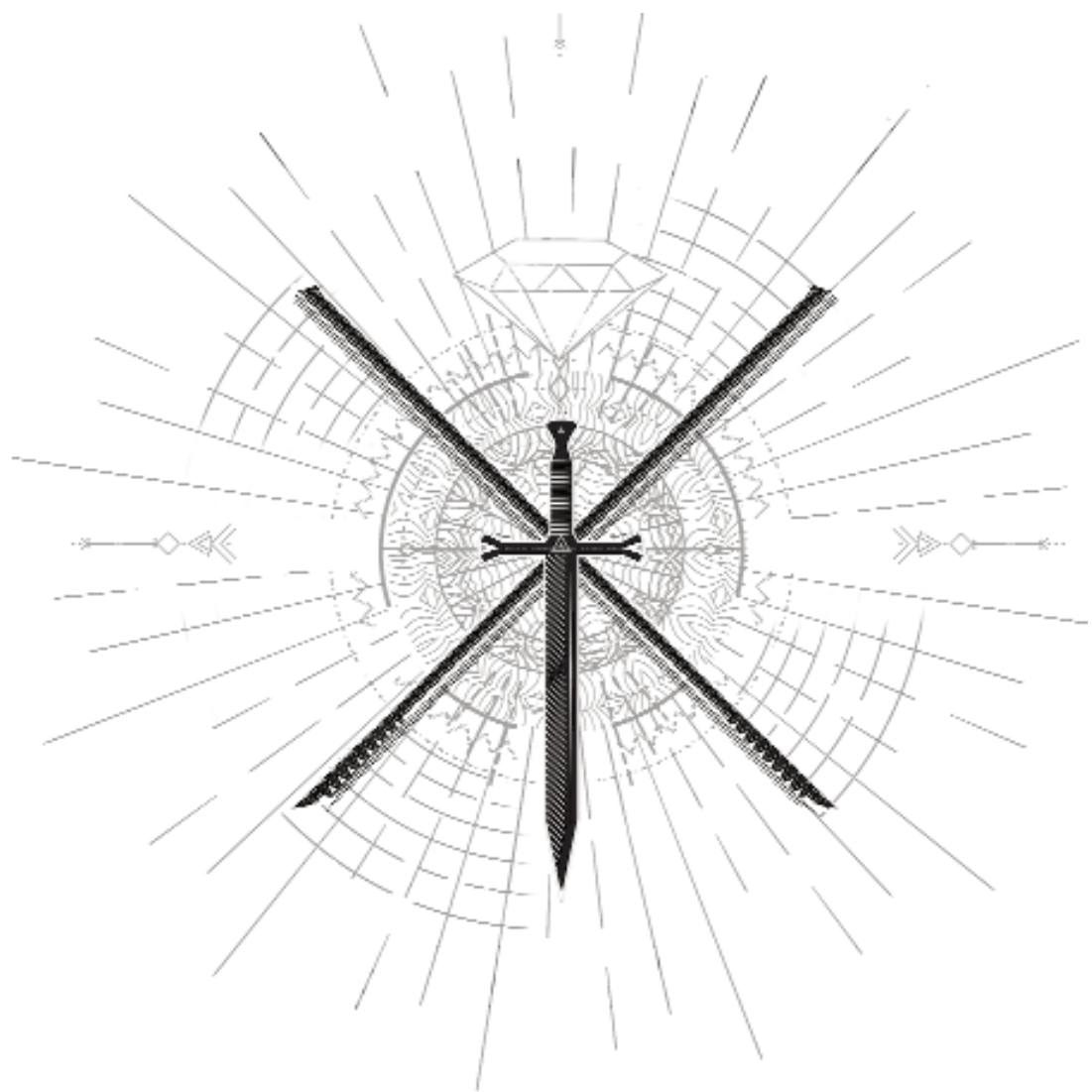

TOMI ADEYEMI

DETI
CTI
A POMSTY

TATRAN

TOMI ADEYEMI

DETI
CTI
A POMSTY

TATRAN

Z anlického originálu Tomi Adeyemi:
CHILDREN OF VIRTUE AND VENGEANCE (Book 2),
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Henry Holt and Company, New York, 2019,
preložili Linda Magáthová a Lucia Halová.
Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2020 ako 5231. publikácia.
Vydanie I.
Prebal a väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval AldoDesign, Bratislava.
Zodpovedná redaktorka Daniela Šinková
Jazyková redaktorka Martina Pinková
Technická redaktorka Eva Zdražilová
Sadzba RS Servis, Bratislava
Vytlačili Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

Copyright © 2019 by Tomy Adeyemi
Translation © Linda Magáthová a Lucia Halová 2020
Map illustration © Keith Thompson
Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2020

ISBN 978-80-222-1094-2

*Tobimu a Toni,
lúbim vás tak velmi, že sa to nedá ani vypovedať.*

KLANY MADŽIOV

KLAN IKÚ VLÁDCOVIA ŽIVOTA A SMRTI

MADŽIJSKÝ NÁZOV: SMRTONOSI

BOŽSTVO: OYA

.....

KLAN ÈMÍ VLÁDCOVIA MYSLE, DUŠE A SNOV

MADŽIJSKÝ NÁZOV: SPOJOVATELIA

BOŽSTVO: ORÍ

.....

KLAN OMI VLÁDCOVIA VODY

MADŽIJSKÝ NÁZOV: VLNOPÁNI

BOŽSTVO: YEMOJA

.....

KLAN INÁ VLÁDCOVIA OHŇA

MADŽIJSKÝ NÁZOV: OHNIVCI

BOŽSTVO: SÁNGÓ

KLAN AFÉFÉ
VLÁDCOVIA VZDUCHU

MADŽIJSKÝ NÁZOV: VETRONI

BOŽSTVO: AYAO

.....

KLAN AIYE
VLÁDCOVIA ŽELEZA A ZEME

MADŽIJSKÝ NÁZOV: STAVITELIA + KOVOTEPCI

BOŽSTVO: ÒGÚN

.....

KLAN ÌMÓLÈ
VLÁDCOVIA TEMNOTY A SVETLA

MADŽIJSKÝ NÁZOV: SVETLONOSI

BOŽSTVO: OCHUMARE

.....

KLAN ÌWÒSÀN
VLÁDCOVIA ZDRAVIA A CHORÔB

MADŽIJSKÝ NÁZOV: LIEČITELIA + MORITELIA

BOŽSTVO: BABALÚAYÉ

.....

KLAN ARÍRAN
VLÁDCOVIA ČASU

MADŽIJSKÝ NÁZOV: JASNOVIDCI

BOŽSTVO: ORÚNMILA

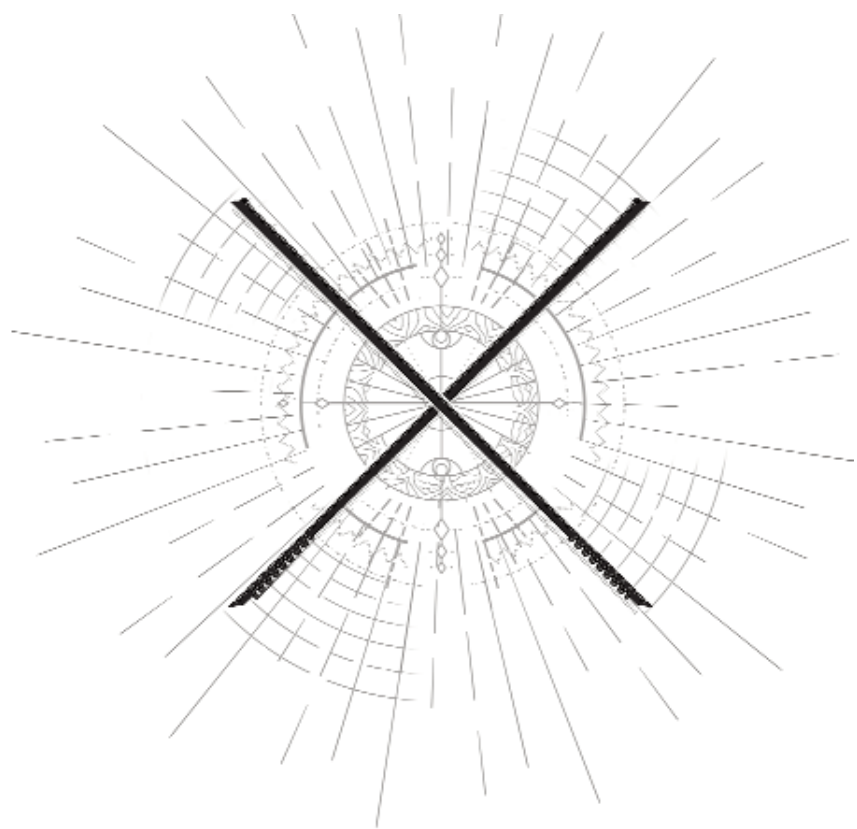
.....

KLAN ẸRANKO
VLÁDCOVIA ZVIERAT

MADŽIJSKÝ NÁZOV: KROTITELIA

BOŽSTVO: OXOSI

KAPITOLA 1

ZÉLIE

SNAŽÍM SA NAŇHO NEMYSLEŤ.

Ale keď už naňho myslím, počujem prílív a odliv.

Baba bol so mnou, keď som ich začula prvý raz.

Cítila prvý raz.

Volali ma ako uspávanka, viedli nás z lesnej cestičky k moru. Morský vánok mi rozčechral nespútané pramene vlasov. Po rednúcich listoch sa rozliali lúče slnka.

Nevedela som, čo tam nájdeme. Aké zvláštne zázraky v sebe bude skrývať táto uspávanka. Vedela som len to, že sa k nej musím dostať. Ako-by prúdy v sebe uchovávali chýbajúci kúsok mojej duše.

Keď sme to konečne uvideli, moja malá rúčka vykĺzla z babovej. Od úžasu mi spadla sánka. Vo vode bola mágia.

Prvá mágia, ktorú som zacítila, odkedy kráľovi muži zabili mamu.

„Zélie rora o,“ zvolal baba, keď som sa rozbehla k vlnám. Keď mi morská pena obmyla prsty na nohách, cuklo mnou. Jazerá Ibadanu boli vždy také chladné. Lenže táto voda bola hrejivá ako vôňa maminej ryže. Hrejivá ako žiara jej úsmevu. Baba šiel za mnou do vody a zdvihol hlavu k oblohe.

Akoby ochutnával slnko.

V tej chvíli ma chytil za ruku; preplietol obviazané prsty s mojimi a zadržal sa mi do očí. Vtedy som vedela, že aj keď tu mama už nie je, stále máme jeden druhého.

A že môžeme prežiť.

Ale teraz...

Otváram oči do chladného, sivého neba; k zavýjajúcemu oceánu

narážajúcemu do skalnatých útesov Jimety. Nemôžem zostať v minulosti.

Nedokážem udržať otca nažive.

Kým sa pripravujem, že babu uložím na odpočinok, stále ma máta rituál, za ktorý zaplatil životom. Srdce mi ťaží všetka bolesť, ktorú zažil; každá obeta, ktorú priniesol, aby som mohla prinavrátiť mágiu.

„Netráp sa.“ Môj starší brat Tzain stojí po mojom boku a podáva mi ruku. Na jeho tmavohnedej pokožke vidno náznaky brady; nové chĺpky maskujú, ako silno v skutočnosti zatína zuby.

Stisne mi dlaň a jemná hmla zatiaľ prechádza do bubnujúceho dažďa. Lejak nás mrazí až na kosť. Akoby si ani bohovia nemohli pomôcť a smútili.

Je mi to ľúto, vysielam myšlienku babovej duši a mrzí ma, že mu to nemôžem povedať do očí. Ťaháme za lano, ktorým je jeho rakva priviazaná o skalnaté pobrežie Jimety, ktovie prečo som si myslela, že keď pochovám jedného rodiča, pripraví ma to na pohreb toho druhého. Od všetkého, čo zostalo nevy povedané, sa mi stále trasú ruky. Hrdlo mi horí od výkrikov, ktoré nasilu pretváram do tichých slz. Snažím sa to všetko držať vo vnútri a siahnem po nádobe s poslednými zvyškami nášho pohrebného oleja.

„Opatrne,“ varuje ma Tzain, keď roztrasenými rukami vyšplechnem niekoľko kvapiek oleja z nádoby. Po troch týždňoch, čo sme výmennými obchodmi získavali dostatočné množstvo na napustenie babovej rakvy, mám pocit, že sčerená tekutina je vzácnejšia než zlato. Nalievam posledné zvyšky na pohrebnú fakľu a jej ostrý zápach ma štípe v nosných dierkach. Tzain škrtá kresacím kamienkom a po tvári mu stekajú slzy. Keďže nemáme času nazvyš, pripravujem si slová *ibùkún* – osobitného požehnania, ktoré musí Smrtonos udeliť mŕtvemu.

„*Od bohov pochádza dar života*,“ šepkám v jazyku yoruba. „*Bohom sa tento dar musí navrátiť.*“ Zaklínadlo znie z mojich pier zvláštne. Pred pár týždňami ešte žiadny Smrtonos nemal mágiu a jedenásť rokov nemohol nikto vykonávať *ibùkún*. „*Bèèni ààyé tàbí ikú kò le yà wá. Bèèni ayé tàbí òrun kò le sin wá nítorí èyin lè ngbé inú ù mi. Èyin la ó máa rí...*“

Vo chvíli, keď sa mi pod kožou nadýchne mágia, zlyhá mi hlas. Okolo rúk sa mi rozžiari fialové svetlo ashê, božskej moci, ktorá je zdrojom našich posvätných darov. Odkedy rituál prinavrátil mágiu do Orishe, som necítila jej teplo. Odkedy sa mi žilami predrala babova duša.

Mágia vo mne buble. Urobím krok vzad. Necítim si nohy. Mágia ma púta k minulosti, vŕahuje ma do nej, aj keď sa bránim...

„Nie!“ Výkrik sa ozýva od stien rituálnej sály. Moje telo tupo dopadne na kamennú podlahu. A za ním baba, nehybný ako doska.

Pohnem sa, aby som ho ochránila, ale oči mu zamrzli v prázdnom pohľade. Z hrude mu trčí hrot šípu.

Cez prederavenú tuniku mu presakuje krv...

„Zél, dávaj pozor!“ Tzain sa vrhne dopredu, načiahne sa za fakľou, ktorá mi padá z ruky. Je rýchly, ale nestačí to. Vo chvíli, keď fakľa dopadne do udierajúcich vlín, plameň zhasne.

Pokúša sa ju znovu zapáliť, ale oheň sa nechce rozhorieť. Keď šmarí neúžitocné drevo do piesku, ustúpim dozadu.

„Čo teraz?“

Zvesím hlavu. Bodaj by som mala odpoveď. Kráľovstvo sa zmieta v chaose a zohnať ďalší olej by nám mohlo trvať týždne. Uprostred nepokojov a nedostatku potravín je dosť zložité zadovážiť si aj úbohé vrecko ryže.

Pocit viny ma zovrie ako rakva, uväzní ma v hrobke mojich chýb. Možno je to znamenie, že si nezaslúžim babu pochovať.

Pretože môžem za jeho smrť.

„Prepáč,“ povzdychne si Tzain a stisne si koreň nosa.

„Neospravedlňuj sa.“ Zovrie mi hrdlo. „Je to len moja vina.“

„Zél...“

„Keby som sa nikdy nedotkla toho zvitku... keby som nikdy nezistila nič o tom rituáli...“

„Toto nie je tvoja vina,“ povie Tzain. „Baba sa vzdal života, aby si mohla priniesť späť mágiu.“

To je ten problém, oviniem si ramená okolo tela. Chcela som vrátiť mágiu, aby som ochránila babu. A pritom som ho len predčasne poslala do hrobu. Načo sú mi tieto schopnosti, ak nedokážem ochrániť ľudí, ktorých ľúbim?

Načo mi je dobrá mágia, ak nemôžem vrátiť život babovi?

„Už sa neobviňuj, inak s tým už nikdy neprestaneš, a ja potrebujem, aby si s tým prestala.“ Tzain ma schytí za obe plecia a v jeho pohľade vidím hnedé oči nášho otca; oči, ktoré odpúšťajú, aj keď by nemali. „Teraz sme tu len ty a ja. Nemáme nič, len seba.“

Tzain si ma pritiahne, objíme ma a ja vydýchnem a utriem si slzy. Aj keď je celý mokrý, jeho objatie ma hreje. Prstami ma hladká po chrbte, rovnako ako to robieval baba.

Obzriem sa za babovou rakvou, čo pláva v oceáne, a čakám na oheň, ktorý nikdy nepríde. „Ak ho nemôžeme spáliť...“

„Počkajte!“ zavolá zozadu Amari. Beží po železnom mostíku vojnovej lode, ktorá sa nám od toho posvätného rituálu stala domovom. Jej premočená biela tunika je na hony vzdialená od bohato zdobených gele a rób, ktoré nosievala, keď bola princeznou Orishe. Lepí sa jej na dubovohnedú pokožku. Stretneme sa pri divokých vlnách.

„Tu máš,“ podá Amari Tzainovi zhrdzavenú faklu z kapitánových komnát a nový pohárik s olejom, čo vzala zo svojho chudobného prídelu.

„A čo lod?“ zamračí sa Tzain.

„Prežijeme to.“ Amari mi podáva faklu a oči mi spočinú na novom pramienku bielych vlasov, ktorý má prilepený na líci. Znamenie novej mágie, ktorá žije v jej krvi. Trpká pripomienka, že po celej Orishi sú teraz stovky šľachticov, ktorí majú rovnaké pramienky a mágiu ako ona.

Odvrátim sa, kým si stihne všimnúť moju bolesť. Žalúdok mi zvieria od neustále prítomnej spomienky na rituál, ktorý dal Amari jej dar, a na chlapca, čo mi zlomil srdce.

„Pripravená?“ spýta sa Tzain a ja prikývnem, hoci to nie je pravda. Keď škrtne kameňom tentoraz, priložím faklu k lanu. Okamžite sa chytí.

Keď sa šnúra z plameňov ženie po vláknach nasiaknutých olejom a vystreľuje k babovej rakve, snažím sa zostať silná. Vo chvíli, keď vzplanie, sa chytím za hrud'. Na sivom horizonte jasne žiaria odtiene červenej a oranžovej.

„*Títí di òdí kejì.*“ Tzain skloní hlavu, šepká posvätné slová. Zatnem zuby a urobím to isté.

Títí di òdí kejì.

Uvidíme sa na druhej strane.

Hlasné odriekanie posvätných viet mi pripomenie mamin pohreb. Ako vzplanula jej mŕtvoľa. S plynúcou modlitbou myslím na všetkých, ktorí s ňou asi spočívajú v aláfii. Na každého, kto zomrel, aby sme mohli prinavrátiť mágiu.

Lekan, sêntaro, ktorý sa obetoval, aby prebudil môj dar. Moji priatelia Zulaika a Salim, zavraždení, keď monarchia vtrhla na našu slávnosť.

DETI CTI A POMSTY

Mama Agba, Jasnovidka, ktorá celý život dávala pozor na nás a ostatných ilorinských divínov.

Inan, princ, o ktorom som si myslela, že ho milujem.

Títí di òdí kejì, vysielam myšlienku k ich duším. Pripomína mi, aby som sa nevzdávala.

Náš boj sa ešte neskončil.

Práve sa začal.

KAPITOLA 2

AMARI

OTEC HOVORIEVAL, že Orísha na nikoho nečaká.

Na žiadneho človeka.

Na žiadneho kráľa.

Týmito slovami zdôvodňoval akékoľvek svoje konanie. Bola to zá-
mienka, ktorou ospravedlňoval všetko.

Kým predou mnou horia plamene okolo babovej rakvy, na páse mi oťa-
žieva meč, ktorým som prebodla hrud' vlastnému otcovi. Saranovo telo
sa nám nepodarilo vyniesť z miesta posvätného rituálu.

Aj keby som ho chcela pochovať, nemohla by som.

„Mali by sme ísť,“ hovorí Tzain. „Onedlho dorazí správa od tvojej
matky.“

Vlečiem sa niekoľko krokov za ním a Zélie, opustíme pobrežie a na-
stúpime na bojovú loď, ktorú sme ukradli, aby sme sa dostali na miesto
posvätného rituálu. Železná loď je naším domovom, odkedy sme pred
niekoľkými týždňami prinavrátili mágiu, a predsa ma stále znervózňujú
snežné leopardnéry vyryté na jej stenách. Keď prechádzam okolo otcov-
ho starého erbu, nikdy neviem, či mám plakať, alebo kričať. Neviem, či
mi je dovolené čokoľvek cítiť.

„Všetci na palubu!“

Obzriem sa za kapitánovým prenikavým výkrikom. V prístave sa zo-
radujú rodiny, odovzdávajú zlaté mince a naloďujú sa na malú žold-
niersku loď. Telá sa pchajú pod hrdzavú palubu, utekajú za hranice
Oríshe a hľadajú mier za neznámymi vodami. Každá zvesená tvár mi
do srdca zapichne ďalšiu ihlu viny. Zatiaľ čo ja sa uzdravujem a lížem si
rany, celé kráľovstvo naďalej trpí jazvami, čo mu spôsobil otec.

Nemám čas skrývať sa. Musím zaujať svoje miesto na tróne Oríše. Ja jediná nás dokážem priviesť do obdobia mieru. Kráľovná, ktorá na praví všetko, čo pokazil môj otec.

V hrudi ma hreje odhodlanie a pridám sa k ostatným v chladnej kapitánovej kajute. Je to jedna z mála miestností na lodi, ktorá v sebe nemá madžacit, špeciálnu zliatinu, ktorú monarchia používala na popálenie madžiov a neutralizovanie ich schopností. Každú známku pohodlia, ktorých bola predtým plná miestnosť, sme strhli a predali, aby sme prežili.

Tzain sedí na prostej prični a vyškrabáva z cínovej misky posledné zrnká ryže. Zélie oddychuje na kovovej dlážke, zaborená do zlatého kožucha svojej levonéry. Obrovské zviera jej leží natiahnuté v lone, zdvíha hlavu a olizuje slzy, ktoré Zélie padajú zo strieborných očí. Prinútim sa odvrátiť pohľad a načiahnem sa za svojim skromným prídelom ryže.

„Tu máš,“ podávam misku Tzainovi.

„Určite?“

„Nechcem jesť, som príliš nervózna,“ hovorím. „Asi by som to aj tak všetko vyvrátila.“

Je to len pol luny, odkedy som poslala správu matke do Lagosu, ale mám pocit, že na jej odpoveď už čakám celú večnosť. S jej podporou môžem nastúpiť na trón Oríše. Konečne napravím otcove chyby. Spoločne môžeme vytvoriť krajinu, kde madžiovia nemusia žiť v strachu. Môžeme zjednotiť toto kráľovstvo a vymazať rozdiely, čo celé storočia sužovali Oríšu.

„Neboj sa,“ stisne mi plece Tzain. „Nech povie hocičo, poradíme si.“

Prejde k Zéliu, aby sa presvedčil, že je v poriadku, a mne zovrie hrud; nenávidím tú časť seba, ktorá nenávidí to, čo oni stále majú. Prešli len tri týždne, odkedy otcov meč rozpáral brucho môjmu bratovi, a ja už začínam zabúdať na Inanov nevrly hlas. Vždy, keď sa mi to stane, musím zať zuby a schovať bolesť v srdci. Možno, že keď sa znovu zmierim s matkou, zívajúca diera v hrudi sa mi konečne začne uzdravovať.

„Nieкто ide.“ Zélie ukáže na siluetu pohybujúcu sa po temných chodbách vojnovnej lode. Zdúpnem, keď sa matné dvere s vřzganím otvoria a za nimi sa zjaví náš posol. Roën si vytriasa dážd' z čiernych vlasov, zamatové pramene sa mu lepia k sebe vo vlnách, čo mu padajú pozdĺž hranatej čeľuste. S pokožkou farby púštneho piesku a očami ako kvapky vody vyzerá žoldnier v miestnosti plnej Oríshanov, akoby bol na nesprávnom mieste.

„Naila?“

Levonéra nastraží uši, keď si Roën čupne a vyberie z batoha ťažký balík. Rozviaže šnúrky, odhalí lesklú kôpku rýb a Naila ho takmer prekotí. Prekvapí ma, že na Zéliiných perách sa zjaví slabý úsmev.

„Ďakujem,“ šepne.

Roën prikývne a zahľadí sa jej do očí. Musím si odkašľať, aby sa na mňa pozrel.

„Počúvame,“ vzdychnem. „Čo povedala?“

Roën si jazykom vyduje líce a sklopí pohľad. „Došlo k útoku. Z hlavného mesta ani doňho sa nedostalo ani slovo.“

„Útok?“ Zovrie mi hrud', keď si pomyslím na matku skrčenú niekde v paláci. „Ako?“ postavím sa na nohy. „Kedy? Prečo?“

„Nazývajú sa Iyikovia,“ vysvetľuje Roën. „*Iyika* znamená revolúcia. Keď sa madžiom prinavrátili schopnosti, vtrhli do Lagosu. Vraj sa im podarilo dostať sa až do paláca.“

Opriem sa o stenu a zveziem sa na mrežovanú podlahu. Roënovi sa pohybujú pery, ale nerozoznávam slová. Nič nepočujem.

„Kráľovná,“ vyjachtám s námahou. „Čo s ňou... je...?“

„Nikto o nej odvtedy nepočul.“ Roën odvráti zrak. „Keďže ty sa skrývaš tu, ľudia si myslia, že kráľovský rod vymrel.“

Tzain vyskočí na nohy, ale zdvihnem ruku, aby sa ku mne nepribližoval. Ak pri mne čo i len vydýchne, zrútim sa. Bude zo mňa menej než tá prázdna schránka, ktorou už som. Každý plán, každý kúsok nádeje, čo som mala, zmizol v priebehu pár sekúnd. Ak je matka mŕtva...

Nebesá.

Naozaj som úplne sama.

„Čo chceš tí Iyikovia?“ pýta sa Tzain.

„Ťažko povedať,“ hovorí Roën. „Ich jednotky sú malé, ale smrtiace. Majú na svedomí vraždy šľachticov po celej Orishi.“

„Takže idú po urodzenej krvi?“ Zélie zvráští obočie a zadívame sa na seba. Odkedy sa nám rituál vymkol spod kontroly, sotva sme spolu prehovorili. Je fajn vidieť, že jej na mne stále záleží.

„Vyzerá to tak,“ pokrčí plecami Roën. „Ale kvôli Iyikom vojaci lovia madžiov ako psov. Vyhladzujú celé dediny. Nový admirál v podstate vyhlásil vojnu.“

Zatvorím oči a prebehnem si rukami po nových vlnách vo vlasoch.

Keď v Orishi naposledy zúrila vojna, Ohnivci takmer vyhladili kráľovský rod. O pár rokov neskôr im to otec vrátil Nájazdom. Ak znovu vypukne vojna, nikto nebude v bezpečí. Kráľovstvo sa samo rozpadne.

Orisha na nikoho nečaká, Amari.

V hlave sa mi ozýva duch otcovho hlasu. Vrazila som mu meč do hrude, aby som vyslobodila Orishu spod jeho tyranie, ale kráľovstvo sa teraz zmieta v chaose. Nemám čas smútiť. Nemám čas utierať si slzy. Zaprisahala som sa, že budem lepšou kráľovnou.

Ak tu matka už nie je, nastal čas, aby som splnila sľub.

„Prehovorím k ľudu,“ rozhodnem sa. „Prevezmem moc v kráľovstve. Znovu nastolím stabilitu a ukončím túto vojnu.“ Postavím sa na nohy. Zármatok musí ustúpiť mojim plánom. „Roën, viem, že už mám u teba sekeru, ale keby som ťa ešte mohla poprosiť o menšiu pomoc...“

„Dúfam, že žartuješ.“ Zo žoldnierovho hlasu sa vytratí všetok súcit. „Je ti jasné, že ak sa nevieš spojiť s matkou, dlhuješ mi moju váhu v zlate?“

„Dala som ti túto loď!“ vykriknem.

„Loď, na ktorej stále drepíš?“ Roën sa zamračí. „Tú loď, ktorú som ukradol ja so svojimi mužmi? Na brehu mám rodiny, čo čakajú na útek na druhú stranu mora. Táto loď nie je honorár. Táto loď tvoj dlh ešte zvyšuje!“

„Keď nastúpim na trón, budem mať prístup do kráľovských pokladníc,“ poviem. „Pomôž mi zorganizovať zhromaždenie, a zaplatím ti dvojnásobok toho, čo ti dlhujem. Už len zopár dní, a zlato bude tvoje!“

„Máš jednu noc.“ Roën si povytiahne kapucňu. „Zajtra táto loď vypláva. Ak z nej nezmiznete, padáte do oceánu. Vaša cháska si nemôže dovoliť cestovné.“

Skrížim mu cestu, ale to ho nezastaví, a vyhrnie sa von z dverí. Roënove kroky doznievajú za zvukov padajúceho dažďa a hrozí, že zármatok, ktorý sa pokúšam potlačiť, sa vyderie von.

„Nepotrebujeme ho,“ prikročí ku mne z boku Tzain. „Môžeš si trón vziať aj sama.“

„Nemám ani jedinú zlatú mincu. Kto na svete by už len uveril, že mám právoplatný nárok na trón?“

Tzain sa odmlčí, ustúpi, kým Naila prejde pomedzi nás. Mokrým ňufákom oňucháva zem a hľadá ďalšie ryby. Myslím na jedlo, čo jej daroval Roën, a pozriem na Zélie. Ale Zélie pokrúti hlavu.

„Už to odmietol.“